

ASPEK KESELAMATAN DALAM PERUMAHAN MAMPU MILIK

FARIDZUL ADZLI BIN MAD' ADIM

Tesis ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian
Daripada syarat penganugerahan
Sarjana Sains (Pentadbiran dan Pembangunan Tanah)

Fakulti Alam Bina dan Ukur
Universiti Teknologi Malaysia

JANUARI 2020

DEDIKASI

*Ayahanda yang dihormati dan disanjung
Tuan Haji Mad Adim Bin Hairoman
Sokongan dan dorongan Ayahanda menguatkan azam dan cita-cita anakanda*

*Bonda yang disayangi dan dikasihi
Allahyarhammah Hajjah Noorlia Binti Hussain
Kasih sayang, doa dan pengorbanan yang sentiasa merestui anakanda
Buat sahabat istimewa yang dirindui
Allahyarhammah Nur Adilla Binti Fizel Razif
Kekuatan dan sokonganmu menjadi sumber inspirasi diri untuk berjaya
Damailah kalian di Syurga yang kekal abadi.*

*Adinda yang dihormati dan dikasihi
Mohd Idzwan Bin Mad Adim + Shazliana Binti Mazlan
Mohd Adzwan Bin Mad Adim
Aidzat Bin Mad Adim
Aqiel Bin Mad Adim
Semoga adinda sekalian mencapai kejayaan yang diimpikan*

*Didikan dan Pengorbanan Penyelia Yang Tidak Jemu
Dr. Siti Radiaton Adawiyah Binti Zakaria*

*Ketua Jabatan dan Pegawai Kanan yang sentiasa memahami
Y.Bhg Datin Paduka Roslinah Binti Md Jani (DO Petaling)
Y.Brs Puan Julaihah Binti Jamaludin (KPPD Tanah, Petaling)
Y.Brs. Puan Farhana Lina Binti Morsit (PPD Pendaftaran, Petaling)
Tidak Dilupakan Pegawai & kakitangan, Unit Pendaftaran, PDT Petaling
Memberi dorongan dan galakan untuk meneruskan pengajian sehingga
peringkat ini.*

*Kenangan bersama sahabat- sahabat seperjuangan
Sarjana Sains (Pentadbiran dan Pembangunan Tanah)
Kuala Lumpur 2018-2019
kalian menjadi memori terindah buatku*

*Serta mereka yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam menyiapkan
Projek Sarjana ini. Terima kasih kerana sentiasa menyokong dan membantu di saat
aku buntu*

Hanya Allah S.W.T yang mampu membalasnya..

Terima kasih Kalian .....

**Ikhlas Daripada
Faridzul Adzli Bin Mad Adim**

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang Maha Pengasih lagi Maha Penyayang, Selawat serta Salam kepada junjungan Besar Nabi Muhammad SAW, ahlul bait baginda dan para Sahadah radiyaAllahu' anhum ajmin. Pada Allah Azawajjala saya bersyukur kerana dengan limpah dan kurniaNya maka saya dapat menyiapkan Projek Sarjana yang bertajuk "*Aspek Keselamatan Dalam Perumahan Mampu Milik*".

Setinggi-tinggi penghargaan saya ingin merakamkan kepada penyelia saya yang telah memberikan maklumat, tunjuk ajar serta telah banyak meluangkan masa dalam melaksanakan projek ini. Jasa dan pengorbanannya tidak pernah dilupakan dan segala tunjuk ajarnya dan ilmu yang dicurahkan agar menjadi bekalan bagi hidup dan kerjaya saya kelak. Tidak dilupakan juga, pensyarah-pensyarah LAD yang tanpa penat dan lelah mendidik saya sehingga ke tahap ini.

Penghargaan juga diberikan kepada kepada ibu bapa saya atas pengorbanan, kasih sayang yang dicurahkan selama ini dalam memberikan kekuatan saya untuk menamatkan pengajian ini. Dengan iringan doa buat bonda tersayang Allahyarham Hajjah Noorlia Binti Hussain yang selama ini menjadi tulang belakang saya dan impian bonda untuk melihat kejayaan anakanda diperingkat yang lebih tinggi tidak berkesempatan kerana Allah S.W.T lebih menyanyangi Bonda. Terima kasih bonda. Semoga bonda ditempatkan dikalangan orang-orang yang beriman. Di samping itu, dorongan dan semangat yang sahabat-sahabat, kenalan dan taulan berikan kepada saya telah banyak membantu saya agar sentiasa tabah dalam mengharungi segala cabaran dan dugaan dalam apa jua keadaan bagi menyiapkan projek sarjana ini.

Penghargaan setinggi-tingginya kepada penghuni Pangsapuri Mampu Milik Subang Suria, Bahagian Strata Pejabat Tanah dan Galian Selangor, Seksyen Strata, Pejabat Daerah dan Tanah Petaliang kerana memberi maklumat dan data-data yang lengkap serta sokongan yang tidak pernah jemu dalam menyiapkan projek sarjana ini.

ABSTRAK

Keselamatan di kawasan kediaman merupakan elemen penting dalam menjamin kesejahteraan penduduk. Keselamatan perumahan merujuk kepada keadaan terlindungi daripada masalah fizikal, dan perkara-perkara lain yang melibatkan kerosakan atau kejadian yang tidak diingini, lengkap dengan kemudahan, keselamatan yang baik, serta kawasan kejiranan yang mampu meningkatkan kualiti hidup. Namun, keselamatan kawasan perumahan sering terjejas dengan isu jenayah yang melibatkan keselamatan diri dan harta benda serta kerosakan fasiliti yang disediakan. Oleh itu kajian ini bertujuan mengenal pasti tahap keselamatan dalam aspek keselamatan individu, keselamatan harta benda dan keselamatan struktur bangunan dalam kalangan penduduk perumahan rumah mampu milik Pangsapuri Subang Suria didalam Daerah Petaling di Negeri Selangor. Rekabentuk kajian kuantitatif dan pendekatan tinjauan deskriptif menggunakan instrumen soal selidik telah digunakan dalam kajian ini untuk mendapatkan maklum balas daripada responden kajian. Data yang diperolehi dianalisis dengan Perisian IBM SPSS versi 23.0. Statistik deskriptif iaitu frekuensi, peratusan dan min telah digunakan untuk menjelaskan profil respons dan menjawab persoalan kajian. Seramai N= 286 responden yang terdiri daripada penduduk Pangsapuri Subang Suria dipilih secara rawak. Hasil dapatan kajian mendapati tahap keselamatan adalah tinggi, berisiko tinggi dan terancam dengan keseluruhan min bagi ketiga-tiga aspek keselamatan ialah keselamatan individu (min = 3.24), harta benda (min = 3.18) dan infrastruktur bangunan (min = 2.87). Kajian ini di harap dapat memberi panduan bagi menaiktarafkan sistem keselamatan di kawasan perumahan Rumah Mampu Milik dan menambahkan pelan tindakan dan strategi keselamatan sedia ada di kawasan perumahan tersebut.

ABSTRACT

Safety is one of the important element to ensure the resident's well-being. Housing safety refers to the state of individual protection in term of reducing risk, damage or accident, with well prepared public facilities, and good neighbourhoods that enhance the quality of life. However, the safety of residential areas is often affected by criminal issues involving personal and property security and the damage to facilities provided. The purpose of this study was to identify the level of security in the area of individual security, property security and building structure among affordable housing residents in Subang Suria Apartments in Petaling District in Selangor. Quantitative study design and descriptive survey approach using a questionnaire instrument were used in this study to get feedback from respondents. The collected data were analyzed with IBM SPSS Software version 23.0. Descriptive statistics of frequency, percentage and mean were used to explain the response profile and answer the research questions. A total of N = 286 respondents comprising the residents of the Subang Solar Apartments were randomly selected. The findings of the study found that the level of safety was high and high risk and threatened. The overall mean for all three aspects of security is individual security (min = 3.24), property (min = 3.18) and building infrastructure (min = 2.87). This study hopes to guide on upgrading the security system in the RMM housing area and delving into existing security plans and strategies in the area.

SENARAI KANDUNGAN

	TAJUK	MUKA SURAT
	PENGAKUAN	iii
	DEDIKASI	iv
	PENGHARGAAN	v
	ABSTRAK	vi
	ABSTRACT	vii
	SENARAI KANDUNGAN	viii
	SENARAI JADUAL	xii
	SENARAI RAJAH	xiv
	SENARAI SINGKATAN	xv
	SENARAI LAMPIRAN	xvi
BAB 1	Pengenalan	1
	1.1 Latar Belakang Kajian	1
	1.2 Pernyataan Masalah	3
	1.3 Matlamat Kajian	7
	1.4 Objektif Kajian	7
	1.5 Skop Kajian	7
	1.6 Kepentingan Kajian	10
	1.6.1 Pihak Kerajaan	10
	1.6.2 Pihak Badan Bukan Kerajaan (NGO)	11
	1.6.3 Pihak Badan Pengurusan Bersama (JMB)	12
	1.6.4 Pihak Pemilik Perumahan Mampu Milik	12
	1.7 Metodologi Kajian	13
	1.7.1 Kaedah Kajian	14
	1.7.1.1 Peringkat I: Pengenalan Kepada Kajian	15
	1.7.1.2 Peringkat II: Kajian Teoritikal dan Literatur	15

1.7.1.3	Peringkat III: Proses Pengumpulan Data	15
1.7.1.4	Peringkat IV: Menganalisis Data	22
1.7.1.5	Peringkat V: Kesimpulan dan Cadangan	24
1.8	Susunatur Bab	26
1.8.1	Bab 1: Pendahuluan	26
1.8.2	Bab 2: Aspek Keselamatan Perumahan Mampu Milik	26
1.8.3	Bab 3: Lokasi Kajian	27
1.8.4	Bab 4: Analisa Kajian dan Penemuan Kajian	27
1.8.5	Bab 5: Cadangan dan Kesimpulan	27
BAB 2	PERUMAHAN MAMPU MILIK DAN ASPEK KESELAMATAN	29
2.1	Pengenalan	29
2.2	Definisi Rumah	31
2.2.1	Rumah Mampu Milik	32
2.2.2	Pelaksanaan Rumah Mampu Milik di Malaysia	33
2.2.3	Pelaksanaan Rumah Selangorku di Negeri Selangor	36
2.3	Definisi Keselamatan	39
2.3.1	Elemen- Elemen Keselamatan Rumah Mampu Milik	39
2.3.1.1	Aspek Keselamatan Individu	41
2.3.1.2	Aspek Keselamatan Harta Benda	43
2.3.1.3	Aspek Keselamatan Infrastruktur Bangunan	43
2.3.2	Isu- Isu Keselamatan Rumah Mampu Milik	48
2.3.2.1	Jenayah Di Kawasan persekitaran Rumah Mampu Milik	50
2.3.2.2	Infrastruktur di Kawasan persekitaran Rumah Mampu Milik	52
2.3.3	Langkah- Langkah Pencegahan dari Aspek Keselamatan	54
2.4	Definisi Kesejahteraan Komuniti	55

2.4.1	Perumahan Melambangkan Kesejahteraan Hidup	57
2.5	Aspek Keselamatan dari Perspektif Luar Negara	58
2.6	Rumusan	62
BAB 3	KAWASAN KAJIAN	63
3.1	Pengenalan	63
3.2	Sejarah Negeri Selangor Darul Ehsan	63
3.2.1	Daerah Petaling	64
3.2.1	Majlis Bandaraya Shah Alam	66
3.3	Taburan Penduduk Negeri Selangor	68
3.4	Perumahan Mampu Milik di Negeri Selangor	69
3.4.1	Perumahan Mampu Milik Di Daerah Petaling	75
3.5	Lokasi Kajian	77
3.6	Faktor Pemilihan Lokasi Kajian	79
3.7	Rumusan	82
BAB 4	ANALISA DATA	83
4.1	Pengenalan	83
4.2	Analisis Terhadap MaklumBalas Borang Soal Selidik	83
4.3	Analisis Kajian	88
4.3.1	Analisis Latar Belakang Kajian	88
4.3.2	Analisis Tahap Keselamatan Rumah Mampu Milik	98
4.3.2.1	Analisis Frekuensi Tahap Keselamatan Rumah Mampu Milik	98
4.3.2.2	Analisis Min dan Median Tahap Keselamatan Perumahan Mampu Milik	103
4.3.2.3	Analisis Skala Likert	111
4.3.2.4	Analisis Penjadualan Bersilang (Cross – Tab)	117
4.4	Rumusan	132

BAB 5	PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN	133
5.1	Pengenalan	133
5.2	Penemuan Kajian	133
5.2.1	Pencapaian Objektif Pertama	134
5.2.2	Pencapaian Objektif Kedua	135
5.3	Cadangan Penambahbaikan	137
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	139
5.5	Limitasi Kajian	140
5.6	Kesimpulan	141
RUJUKAN		143

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
Jadual 1.1	Perbezaan Kajian Lepas Diantara Tahun 2015 hingga 2019	8
Jadual 1.2	Jumlah Populasi dan Sampel pemilik perumahan mampu milik Subang Suria di dalam Mukim Petaling dalam daerah petaling di Negeri Selangor	18
Jadual 1.3	Populasi Dan Sampel Krejcie dan Morgan 1970)	19
Jadual 1.4	Jadual Skala Likert 4 Mata	21
Jadual 2.1	Insentif dan Dasar Perumahan Mampu Milik Di Malaysia	34
Jadual 2.2	Zon Pembangunan Rumah Selangorku	37
Jadual 2.3	Jenis- Jenis Pembangunan Bangunan Kediaman Mampu Milik	37
Jadual 2.4	Teori Keperluan Maslow (1954) Dalam Kajian Macintyre et al. (2002)	41
Jadual 2.5	Pertubuhan, aktiviti dan kes-kes yang boleh mendatangkan ancaman keselamatan	51
Jadual 2.6	Aspek Keselamatan dari Perspektif Antarabangsa (Negara Luar)	58
Jadual 3.1	Taburan Penduduk Di Negeri Selangor	69
Jadual 3.2	Zon Pembangunan Perumahan Rumah Selangorku.	70
Jadual 3.3	Jadual Peratusan Penyediaan Perumahan Mampu Milik Selangorku	72
Jadual 3.4	Komponen Penyediaan Perumahan Mampu Milik Selangorku.	73
Jadual 3.5	Syarat Pembinaan Perumahan Mampu Milik Selangorku	74
Jadual 3.6	Status Perancangan, Dalam Pembinaan dan Siap Dibina Bagi Daerah Petaling 2019.	75
Jadual 3.7	Senarai Projek yang Ditawarkan oleh Rumah Mampu Milik Selangorku bagi tahun 2019	77
Jadual 3.8	Bilangan Unit dan Syer setiap Bangunan.	79

Jadual 3.9	Pemilihan Lokasi Kajian	80
Jadual 4.1	Kandungan Borang Soal Selidik	84
Jadual 4.2	Analisis Borang Soal Selidik Berdasarkan Frekuensi dan Peratusan Responden	88
Jadual 4.3	Jadual Analisis Latar Belakang Responden	89
Jadual 4.4	Min Skor Konstruk Aspek Keselamatan Individu	104
Jadual 4.5	Min Skor Konstruk Aspek Keselamatan Harta Benda	106
Jadual 4.6	Min Skor Konstruk Aspek Keselamatan Infrastruktur Bangunan	109
Jadual 4.7	Jadual Interpretasi Julat Skor Min	112
Jadual 4.8	Tahap Keselamatan Berdasarkan kepada Julat Min	113
Jadual 4.9	Pemboleh Ubah Yang Dianalisis Menggunakan Analisa <i>Cross-Tab</i>	118
Jadual 4.10	Hubungan Faktor Demografi Jantina dengan Aspek Keselamatan Individu	119
Jadual 4.11	Hubungan Faktor Demografi Umur terhadap Aspek Keselamatan Infrastruktur Bangunan	122
Jadual 4.12	Hubungan Faktor Bilangan Isi Rumah dengan Aspek Keselamatan Harta Benda	127

SENARAI RAJAH

NO.RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
Rajah 1.1	Hubung Kait Metodologi Dalam Kajian	14
Rajah 1.2	Carta Aliran Prosedur Pengumpulan Data	16
Rajah 1.3	Pengiraan Perbezaan Skor Min	23
Rajah 1.4	Kerangka Operasi Kajian	25
Rajah 2.1	Teori Hierarki Keperluan Maslow (1954)	40
Rajah 3.1	Peta Negeri Selangor Darul Ehsan	64
Rajah 3.2	Peta Daerah Petaling	65
Rajah 3.3	Peta Semenanjung Malaysia	66
Rajah 3.4	Peta Lokaliti Daerah Shah Alam	68
Rajah 3.5	Zon Pembangunan Perumahan Mampu Milik Negeri Selangor	71
Rajah 3.7	Pembangunan Rumah Mampu Milik Daerah Petaling bagi tahun 2019.	76
Rajah 3.8	Unjuran Perumahan (Bilangan Unit) Negeri Selangor bagi Tahun 2010 hingga 2035	81
Rajah 4.1	Jantina Responden	90
Rajah 4.2	Umur Responden	91
Rajah 4.3	Taraf Perkahwinan Responden	93
Rajah 4.4	Tahap Pendidikan Responden	94
Rajah 4.5	Status Pemilikan Rumah	95
Rajah 4.6	Bilangan Isi Rumah Setiap Responden	96
Rajah 4.7	Status Pekerjaan Responden	97
Rajah 4.8	Analisis Frekuensi Tahap Keselamatan Rumah Mampu Milik dari Aspek Keselamatan Individu	99
Rajah 4.9	Analisis Tahap Keselamatan Rumah Mampu Milik dari Aspek Keselamatan Harta Benda.	100
Rajah 4.10	Analisis Frekuensi Tahap Keselamatan Rumah Mampu Milik dari Aspek Keselamatan Infrastruktur Bangunan	102

SENARAI SINGKATAN

BOAVAEA	-	<i>Board Value, Appraisers and Estate Agents</i>
CCTV	-	Kamera Litar Tertutup
CPTED		<i>Crime Prevention Through Environmental Design</i>
DEB	-	Dasar Ekonomi Baru
DRMM	-	Dasar Perumahan Mampu Milik Negara
HUD	-	<i>US House and Urban Development</i>
JKR	-	Jabatan Kerja Raya Malaysia
JMB	-	<i>Joint Management Body</i>
JPBD	-	Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
JPN	-	Jabatan Perumahan Negara
KPKT	-	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
LPHS	-	Lembaga Perumahan dan Hartanah Selangor
LPPKN	-	Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara
MBSA	-	Majlis Bandaraya Shah Alam
MCPF	-	<i>Malaysia Crime Prevention Foundation</i>
MM	-	<i>Median Multiple</i>
NGO	-	<i>Non- governmental Organisation</i>
PAKR	-	Perumahan Awam Kos Rendah
PBPT	-	Pihak Berkuasa Perancang Tempatan
PBT	-	Pihak Berkuasa Tempatan
PDRM	-	Polis DiRaja Malaysia
PKNEP	-	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri Perak
PKNS	-	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor
PRIMA	-	Perumahan Rakyat 1 Malaysia
RMK	-	Rancangan Malaysia Ke-
RMM	-	Rumah Mampu Milik
RMR	-	Rumah Mesra Rakyat
RUMAWIP	-	Rumah Mampu Milik Wilayah Persekutuan
SPNB	-	Syarikat Perumahan Negara Berhad

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
Lampiran A	Salinan DHKK HakMilik Master PN. 11522	157
Lampiran B	Pelan Tanah B1 bagi PN. 11522	162
Lampiran C	Indeks Daftar Strata (Daftar Strata No.2714)	163
Lampiran D	Pelan Susun Atur Pangsapuri Subang Suria	164
Lampiran E	Borang Soal Selidik	165

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Latar Belakang Kajian

Rumah atau tempat tinggal merupakan perkara asas dalam kehidupan selain daripada makanan, pakaian dan perubatan. Tempat tinggal yang selesa merupakan satu kunci kepada kesejahteraan keluarga yang mana ia akan memberikan kesan dan pengaruh yang positif kepada sebuah komuniti tersebut. Di Malaysia, terdapat variasi pilihan kediaman yang ditawarkan di pasaran daripada rumah untuk golongan elit sehinggalah rumah mampu milik untuk mereka yang berpendapatan rendah. Aspek pemilikan rumah merupakan antara fokus utama kerajaan sehingga kini. Malah baru-baru ini kerajaan telah melancarkan Dasar Perumahan Mampu Milik Negara (DRMM) [2018 – 2025] yang pertama seumpamanya dalam usaha mewujudkan rumah mampu milik yang kondusif kepada kumpulan berpendapatan 40 peratus terendah (B40) (Luqman, 2019).

Memiliki rumah adalah salah satu hak asasi manusia seperti yang termaktub dalam Perkara 25, Deklarasi Hak Asasi Manusia Sejagat yang diumumkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu pada tahun 1948 (Universal Declaration of Human Rights, 1948). Rumah boleh ditafsirkan sebagai lebih daripada satu tempat perlindungan yang memiliki struktur tetap atau sementara (Onu & Onu, 2012). Secara dasarnya, perumahan direkabentuk untuk melindungi penghuni terhadap unsur-unsur dan penceroboh yang tidak diinginkan (Bentley et al., 2016). Perumahan menyediakan tempat perlindungan yang selamat untuk hidup dan menjalankan pelbagai aktiviti manusia yang menyumbang kepada kesejahteraan isi rumah (Grady, 2019). Perumahan merangkumi kualiti, keselesaan, jaringan sosial, dan kemudahan komuniti dimana terdapat pelbagai perkhidmatan sosial dan utiliti yang boleh dinikmati oleh pemilik rumah dan komuniti atau kejuruan persekitaran (Acolin et al., 2017).

Perumahan yang mencukupi adalah sangat penting untuk keharmonian sosial dan pembangunan ekonomi dan kemakmuran tempatan (Obremski & Carter, 2019).

Secara umumnya perkembangan dasar perumahan di Malaysia semenjak merdeka boleh dibahagikan kepada 5 fasa iaitu:

- i. Fasa Perumahan Awal Kemerdekaan (1957 - 1970);
- ii. Perumahan untuk Mengatasi Masalah Kemiskinan (1970 - 1985);
- iii. Perumahan Berfokuskan Pasaran (1986 - 1997);
- iv. Perumahan untuk Menghapuskan Setinggalan (1998 - 2011); dan
- v. Perumahan Mampu Milik (2012 hingga kini).

Setiap fasa pembangunan perumahan lazimnya berkait rapat dengan keadaan sosial, politik dan ekonomi negara semenjak merdeka. Keadaan ini menjadikan dasar dan program perumahan yang digubal di Malaysia adalah unik selaras dengan keperluan semasa negara ini. Malah kejayaan dan pencapaian program perumahan di Malaysia sejak merdeka sering dijadikan rujukan oleh banyak negara membangun lain (Dasar Perumahan Mampu Milik Negara (DRMM) [2018 – 2025]).

Dalam konteks perumahan rumah mampu milik (RMM), tiada definisi yang *standard* yang digunakan secara menyeluruh dalam bidang ini, namun kajian terdahulu merujuk RMM adalah berkaitan dengan jumlah kos rumah yang mampu di bayar/dibeli oleh pembeli berbanding pendapatan isi rumah (Hamidi, Ewing, & Renne, 2016). Pemilikan RMM ini menggariskan bahawa kemampuan pembeli adalah tidak melebihi 30% dari jumlah pendapatan isi rumah. Di Malaysia, terdapat dasar-dasar perumahan mampu milik yang dikawal selia oleh pelbagai agensi. Antaranya adalah Jabatan Perumahan Negara (KPKT), Perumahan Rakyat 1 Malaysia (PRIMA), Syarikat Perumahan Negara Berhad (SPNB), Rumah Mampu Milik Wilayah Persekutuan (RUMAWIP) di mana terdapat perbezaan dari segi harga jualan dan harga kos di kawasan-kawasan hartanah tertentu (Jabatan Perumahan Negara, 2014; Perbadanan PR1MA Malaysia, 2014); Kementerian Wilayah Persekutuan, 2013).

Cabaran terbesar kerajaan pada hari ini adalah bukan setakat untuk menyediakan kediaman mampu milik kepada mereka yang berpendapatan rendah terutamanya golongan B40, tetapi adalah bagaimana kerajaan mampu untuk menyediakan rumah mampu milik yang serba serbi lengkap daripada aspek sosialnya dalam konteks kehidupan komuniti di Malaysia. ini termasuklah aspek fasiliti seperti kompleks sukan, riadah, akses kepada sekolah, akses kepada hospital, balai polis dan sebagainya. Selari dengan isu ini, kerajaan juga telah melancarkan dasar Komuniti Negara dalam usaha membentuk komuniti yang lebih peka kepada isu-isu sosial dalam masyarakat dan mewujudkan kehidupan lebih sejahtera (Berita Harian, 2019). Justeru kajian ini akan menjurus kepada aspek keselamatan yang perlu ditekankan oleh kerajaan dalam projek perumahan mampu milik di Malaysia.

Kesejahteraan juga berkait rapat dengan kesihatan minda yang diperolehi daripada keharmonian rumahtangga, persekitaran yang sihat (udara segar dan nyaman), dan aktiviti-aktiviti jasmani serta rohani dapat dilaksanakan tanpa rasa bimbang. Terdapat pelbagai faktor yang mempengaruhi peningkatan kesejahteraan komuniti yang telah dikenalpasti seperti keadaan kesihatan, pendapatan isi rumah (ekonomi keluarga), status pendidikan, kualiti perumahan (perumahan dan persekitaran), dan penerimaan kepada diversiti kaum, budaya dan agama (keluarga dan kerohanian), keselamatan keluarga (Bakar & Jusoh, 2017; Kamberi, Martinovic, & Verkuyten, 2015; Li & Tsai 2014).

1.2 Pernyataan Masalah

Keselamatan merupakan aspek penting dalam menjamin keselesaan dan kesejahteraan kehidupan seharian agar proses hidup masyarakat lebih terjamin dan berkualiti terutamanya di kawasan Rumah Mampu Milik (Abdullah, 2011). Menurut Abdullah (2011) Keselamatan didefinisikan sebagai keadaan persekitaran yang terpelihara daripada bahaya, bencana atau gangguan yang boleh menyebabkan berlakunya sesuatu kemalangan. Disebabkan itu, menurut disokong oleh Emma Mulliner et al. (2011) yang mana aspek keselamatan adalah merupakan kunci utama kepada kriteria Rumah Mampu Milik yang perlu dijadikan asas kepada pembinaan

Rumah Mampu Milik. Keselamatan melibatkan aspek seperti penghuni mendapat perlindungan daripada jenayah yang mungkin berlaku (Ramdane & Abdullah, 2000), mengelak daripada berlakunya perkara yang tidak diingini (Abdul Hakim et al., 2006) dan menjaga keselamatan penghuni daripada kebakaran dan kemalangan (Kangjuan & Wei, 2010; Kellekci & Berkoz, 2006).

Liputan kes jenayah boleh dilihat di pelbagai platform digital mahupun cetak (media sosial, media elektronik dan media cetak). Berikut merupakan ringkasan kes jenayah di kawasan perumahan yang dilaporkan oleh akhbar tempatan sekitar tahun 2016-2019.

- i. Pasangan pelakon disyaki terbabit dengan 11 kes pecah rumah bertarikh 21 Oktober 2016.
- ii. Wanita cemas penjenayah sembunyi didalam rumah bertarikh 05 Mei 2017.
- iii. Dua Ditahan terlibat kes pecah rumah di sekitar Johor Bharu bertarikh 06 Ogos 2019.

Penyediaan perumahan mampu milik tanpa mengambil kira elemen-elemen kemudahan seperti kawalan keselamatan dan akses jalan raya yang terhad boleh menyumbang kepada wujudnya elemen jenayah yang akan menyumbang kepada komuniti bermasalah (Selamat et al., 2018). Menurut Selamat et al. (2018) lagi penekanan kepada aspek kuantiti perumahan sahaja tanpa mengambil kira aspek keselamatan kawasan perumahan boleh menerbitkan isu-isu sosial yang menyebabkan komuniti yang tidak stabil. Oleh itu, bagi mewujudkan komuniti kejiranan yang aman dari masalah jenayah, penyediaan kemudahan awam yang komprehensif adalah perlu termasuklah akses kepada balai polis berhampiran, membina pusat kawalan keselamatan, atau kemudahan CCTV yang mencakupi seluruh kawasan perumahan. Ketiadaan aspek-aspek pencegahan jenayah ini secara tidak langsung akan menyumbang kepada permasalahan jenayah.

Aktiviti jenayah boleh disumbangkan oleh persekitaran perumahan yang kurang mampan sebagaimana yang diterangkan dalam Teori Perlabelan (Labeling Theory) oleh Brown (2007) menjelaskan bahawa jenayah boleh dilakukan oleh

seseorang individu yang tidak selesa dan sesuai dengan keadaan perumahan yang didiaminya sehingga berlaku konflik antara kelompok komuniti tersebut. Hal ini boleh berkait dengan penduduk yang tidak selesa dengan persekitaran perumahan mereka sehingga memberi tekanan dan mendedahkan mereka melakukan aktiviti tidak bermoral seperti jenayah pecah rumah dan penagihan dadah. Teori Struktur Sosial (dalam konteks jenayah) pula menjelaskan bahawa tingkah laku jenayah berlaku akibat daripada tekanan sosial dan kelemahan struktur sosial tersebut (Brown et al., 2007; Conklin, 2007). Keadaan ini boleh dirujuk dengan keadaan persekitaran perumahan yang tidak menjamin struktur sosial yang berkesan seperti hubungan kejiiran yang lemah, hubungan kekeluargaan yang tidak rapat dan sempurna.

Tighe (2012) menggariskan satu tanggapan utama terhadap perumahan mampu milik adalah persepsi rumah yang sering dikaitkan dengan aktiviti jenayah. Usaha untuk meningkatkan kesedaran masyarakat terhadap isu keselamatan di kawasan tempat tinggal terutama di kawasan perumahan kos rendah atau kediaman mampu milik telah di titikberatkan sejak dari dahulu bagi mengurangkan masalah berkaitan dengan kemasyarakatan dan budaya (Jamaluddin, 2004). Dari konteks masalah berkaitan masyarakat dan budaya, antara aspek yang sering dibincangkan adalah masalah keselamatan yang berkaitan dengan keselamatan keluarga dan isi rumah, aspek keselamatan individu, keselamatan harta benda dan keselamatan struktur bangunan (Ali et al., 2015).

Sikap sesetengah masyarakat atau penduduk di kawasan perumahan mampu milik ini dikatakan memandang remeh isu keselamatan keluarga dari segi (i) pengetahuan kecemasan (tidak menyediakan alat bantuan kecemasan di setiap rumah, tinggalkan orang tua yang tidak sihat, kanak-kanak tanpa jagaan), (ii) kondisi rumah yang tidak selesa seperti atap atau tandas yang bocor dan (iii) persekitaran yang berbahaya, sebagai contohnya longkang yang tidak ditutup yang baik (Vivian, 2007). Kebanyakan penduduk di kawasan perumahan ini masih tidak mengendahkan tentang bahaya dan risiko yang boleh berlaku pada bila-bila masa sahaja samaada di dalam kawasan rumah atau diluar rumah. Hal ini kerana, masyarakat sentiasa mewujudkan situasi di kawasan rumah seperti tidak mengunci pintu ketika keluar rumah atau

meninggalkan kunci rumah di kawasan yang senang di ketahui (Mohit & Elsawahli, 2017).

Menurut Samsurijan et al., 2017; Yusoff et al., (2011), kemudahan asas yang tidak diselenggara dengan baik seperti kerosakan lif serta pendawaian boleh menjejaskan keselamatan penduduk. Selain itu, tiada kawasan yang khusus untuk kanak-kanak bermain seperti taman permainan dan juga kawasan permainan kanak-kanak yang sudah rosak, menyebabkan kanak-kanak hanya bermain di kawasan koridor rumah. Hal ini memberi risiko kecederaan yang tinggi kepada kanak-kanak. Bukan itu sahaja, kawasan ruang parkir yang tidak mencukupi juga mendatangkan masalah keselamatan dimana penduduk meletakkan kenderaan di bahu-bahu jalan, dan menghalang lalu lintas serta boleh menyebabkan kemalangan. Prosedur penyelenggaraan perumahan awam lebih menekankan aspek tindakan daripada pencegahan telah menyebabkan pembaziran sumber dan seterusnya meningkatkan kos penyelenggaraan. Masalah ini bertambah apabila kos meningkat akibat bangunan yang semakin buruk (Ali et al., 2010).

Usaha serta peranan yang dimainkan oleh persatuan penduduk amat penting dalam usaha menyampaikan pelbagai maklumat kepada penduduk termasuklah maklumat keselamatan. Tiadanya kawalan yang sewajarnya boleh menyumbangkan kepada peningkatan risiko keselamatan harta benda dicuri dan juga keselamatan individu (Vivian, 2007). Gejala tidak sihat seperti gangguan seksual, penagihan dadah, peras ugut, ajaraan sesat gengsterism, konsi gelap dan pertubuhan haram telah menyumbang kepada masalah keselamatan dikawasan perumahan tersebut (Samsurijan et al., 2017; Selamat et al., 2018; Zahari et al., 2016). Ismail et al. (2017) dimana, remaja dari latar belakang ekonomi yang rendah dan persekitaran yang tidak sihat lebih terdedah dengan kelakuan jenayah Peningkatan kes jenayah di kawasan penduduk ini rumah mampu milik sekaligus menyumbangkan kepada peningkatan kes pecah rumah.

Oleh yang demikian, pengkaji berpendapat bahawa satu kajian perlu dijalankan untuk mengkaji aspek keselamatan dalam komuniti Rumah Mampu Milik. Hasil kajian ini dijangkakan dalam usaha meningkatkan keselamatan penduduk di kawasan

perumahan mampu milik. Impak dari kajian ini, pengkaji mengharapkan elemen keselamatan yang perlu dititikberatkan bagi sesebuah kawasan perumahan mampu milik.

1.3 Matlamat Kajian

Matlamat kajian ini adalah supaya tahap keselamatan dapat dipertingkatkan menuju kepada kesejahteraan komuniti Rumah Mampu Milik.

1.4 Objektif Kajian

Bagi mencapai matlamat kajian, objektif kajian yang lebih khusus telah ditentukan seperti berikut:

- i. Mengenalpasti aspek keselamatan dalam kawasan perumahan rumah mampu milik.
- ii. Mengkaji tahap keselamatan penduduk dalam kawasan perumahan rumah mampu milik.

1.5 Skop Kajian

Kajian terhadap perumahan yang mampan adalah tertakluk kepada penyelidikan, amalan dan dasar sesebuah negara semakin dititikberatkan dalam kontek mencapai kesejahteraan penduduk. Kajian ini memberi fokus kepada pemilik dan penduduk dengan melihat kepada tahap keselamatan di kawasan perumahan mampu milik. Jadual 1.1. menunjukkan ringkasan kajian terdahulu yang berkaitan dengan kajian ini.

Jadual 1.1 Perbezaan Kajian Lepas Diantara Tahun 2015 hingga 2019

NO.	PENGKAJI	KAJIAN	OBJEKTIF KAJIAN	ALAT KAJIAN
1	Badiora and Adebara (2019)	<i>Residential property and break-ins</i>	Meneliti agen jualan dan persepsi penduduk mengenai keberkesanan Pencegahan Jenayah melalui Reka Bentuk Alam Sekitar (CPTED) dalam mengurangkan waktu rehat malam dan waktu siang di estet kediaman.	Kajian ini menggunakan kaedah kajian kes. Dua buah estet perumahan (satu di dalam dan satu di luar bandar) dipilih sebagai kes kajian. Data dikumpulkan dari dua set responden: agen jualan dan penyewa.
2	Selamat <i>et al.</i> (2018)	Keselamatan persekitaran perumahan dalam kalangan remaja di kawasan Program Perumahan Rakyat (PPR)	Mengkaji mempengaruhi keselamatan persekitaran dalam kalangan remaja di PPR iaitu kesihatan diri, hubungan kejranaan, penggunaan media sosial, hubungan keluarga dan semangat cintakan Malaysia	Kuantitatif Borang Soal Selidik
3	Iqbal and Wilhelmsson (2018)	<i>Park proximity, crime and apartment prices</i>	kesan nilai kemudahan akses ke taman pada harga apartmen dengan merujuk kepada kadar jenayah di taman-taman di Stockholm.	menganalisis kesan berdekatan taman dan jenayah di taman pada harga apartmen dengan menggunakan sistem maklumat geografi dan pemodelan hedonik.
4	Massomeh Hedayati-Marzbali, Tilaki, and Abdullah (2017)	<i>Assessing the effect of neighbourhood structure on residents' perceptions of safety in gated communities: a</i>	menilai hubungan antara pengawasan semulajadi, gangguan yang dirasakan, perpaduan sosial dan persepsi tentang keselamatan di komuniti berpagar	Sejumlah 250 isi rumah dari Babolsar, Iran, mengambil bahagian dalam kajian ini. Teknik pemodelan persamaan struktur digunakan untuk mengkaji model penyelidikan.

NO.	PENKKAJI	KAJIAN	OBJEKTIF KAJIAN	ALAT KAJIAN
		<i>case study of Iran</i>		
5	Bakar and Jusoh (2017)	Kesejahteraan Komuniti Dalam Skop Perumahan Mampu Milik Mampan	Mengkaji domain dalam skop kesejahteraan komuniti	Kualitatif Carian terperinci keatas artikel-artikel
6	Mohit and Elsayahli (2017)	<i>Crime and housing in Kuala Lumpur: Taman Melati Terrace House</i>	Mengkaji kesan reka bentuk fizikal mengenai kejadian jenayah di kawasan kediaman Taman Melati Kuala Lumpur dan menguji kesan persekitaran yang dibina atas kemungkinan pengurangan jenayah melalui langkah-langkah perancangan fizikal.	Borang kajian selidik (Data awal) Pendekatan Kualitatif (Mengenalpasti faktor-faktor jenayah)
7	Tan (2016)	<i>Residential satisfaction in gated communities</i>	Mengenalpasti tahap kepuasan dan motivasi pemilik rumah di kawasan perumahan berpagar di sekitar Lembah Klang	Borang kaji selidik
8	McIlhatton et al. (2016)	<i>Impact of crime on spatial analysis of house prices: evidence from a UK city</i>	menguji kesan kesan spatial di pasaran perumahan, bagaimana ini berkaitan dengan kejadian jenayah dan sama ada kesan berbeza mengikut jenis jenayah.	Analisis pada awalnya meneroka corak spatial univariat dan bivariat dalam data jenayah dan harga rumah untuk Kawasan Metropolitan Belfast menggunakan model Moran's dan Local Indicator Spatial Association (LISA)

NO.	PENKKAJI	KAJIAN	OBJEKTIF KAJIAN	ALAT KAJIAN
9	Cozens and Tarca (2016)	<i>Exploring housing maintenance and vacancy in Western Australia</i>	Mengkaji pengurusan imej "sebagai elemen penting dalam konsep pencegahan jenayah melalui reka bentuk alam sekitar (CPTED)	Menggunakan dua gambar untuk mendapatkan maklum balas (salah satu yang tidak diselenggara dengan baik dan satu yang dipelihara dengan baik) ditanya mengenai persepsi mereka tentang jenayah, dan sejauh mana ciri CPTED dilihat hadir. Keputusan ini berbeza dengan audit tapak mengenai sifat CPTED yang dapat dilihat dalam kedua-dua imej.
10	Clancey (2015)	<i>A local case study of the crime declime</i>	Meneroka dimensi tempatan terhadap "penurunan kes jenayah"	Dua kumpulan fokus dan 15 wawancara separa berstruktur dengan pengamal tempatan

1.6 Kepentingan Kajian

Kajian ini penting dalam usaha untuk mengetahui tahap keselamatan penduduk dalam kawasan perumahan mampu milik. Justeru pengkaji berpendapat kajian yang dijalankan ini akan memberikan maklumat-maklumat penting untuk dianalisa oleh pihak-pihak yang berkaitan termasuklah:

1.6.1 Pihak Kerajaan

Kerajaan merupakan penggubal dasar, terdiri daripada pihak eksekutif dan legislatif yang membawa suara hati rakyat di peringkat nasional dan juga negeri. Keputusan kerajaan adalah merupakan denyut nadi rakyat yang memberikan mandat kepada pemerintah untuk menjalankan tanggungjawab sebaiknya. Maka selaku

pemerintah yang dipilih oleh proses undang-undang yang sah, kerajaan mempunyai kuasa untuk merangka, menggubal dan menguatkuasakan undang-undang agar pemaju perumahan membina RMM menepati ciri-ciri keselamatan yang mampan sebagai pencegahan kepada aktiviti jenayah. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) selaku pemilik utama sentiasa menjadi tumpuan utama oleh lensa masyarakat selain menjadi bahan kritikan atas isu-isu yang sering dimainkan.

Dari konteks pemaju dan pihak berwajib lain, prosedur operasi standard mereka adalah bergantung dengan kerangka dasar yang ditetapkan oleh kerajaan. Justeru, kajian ini adalah penting untuk agar dapatan tersebut mampu dimanfaatkan oleh kerajaan dan agensi di bawahnya memandangkan aspek pembinaan RMM ini melibatkan banyak agensi kerajaan seperti PDRM, Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Pihak Berkuasa Tempatan, dan Pihak Berkuasa Tempatan dan lain-lain agensi berkaitan supaya aspek pemilikan RMM ini mampu untuk membina masyarakat yang bebas daripada gejala jenayah.

1.6.2 Pihak Badan Bukan Kerajaan (NGO)

Dr Norma (2014) menyifatkan Badan Bukan Kerajaan (NGO) merupakan organisasi yang ditubuhkan untuk memperjuangkan suatu kepentingan awam dan bukannya individu atau komersial. NGO memainkan peranan besar terutama dalam sektor yang tidak dapat dipenuhi dengan perkhidmatan kerajaan. Ia disebut sebagai sektor ketiga yang membantu menyelesaikan masalah negara dan menangani pelbagai keperluan sosial termasuk isu kemiskinan dan pengangguran ke arah kesejahteraan rakyat.

Dalam konteks perumahan, NGO bertindak sebagai badan pendesak kepada kerajaan agar suara rakyat mengenai projek perumahan mampu milik tidak dipandang sepi. Justeru kajian ini adalah penting dalam memastikan NGO-NGO ini akan menerima dapatan yang komprehensif dalam usaha untuk membantu rakyat mendapatkan RMM yang lengkap dengan kemudahan yang boleh meminimumkan aktiviti jenayah daripada berlaku.

1.6.3 Pihak Badan Pengurusan Bersama (JMB)

Badan Pengurusan Bersama atau *Joint Management Body (JMB)* merupakan satu jawatankuasa yang dianggotai dan ditadbir oleh Pemilik Petak / Penduduk dalam mengurus dan menyenggara bangunan. JMB diwajibkan di semua bangunan bertingkat yang tertakluk di bawah hakmilik strata. Akta Bangunan dan Harta Bersama (Penyenggaraan & Pengurusan Bangunan) 2007 (Akta 663) yang berkuatkuasa pada 12 April 2007 telah mewajibkan semua pemaju untuk menubuhkan Badan Pengurusan Bersama atau *Joint Management Body (JMB)* di semua bangunan bertingkat yang tertakluk di bawah Akta Hakmilik Strata (KPKT).

Selaku badan yang mendapat mandat daripada penghuni suatu kawasan perumahan, kajian ini adalah penting untuk memastikan JMB mendapat maklumat yang secukupnya demi memastikan segala aspek kemudahan di suatu kawasan perumahan dapat disenggara dengan baik bagi meminimumkan aktiviti jenayah daripada berlaku untuk kesejahteraan penduduk. Malah, dapatan kajian juga dapat memberikan input yang sewajarnya kepada JMB tentang kaedah yang terbaik untuk menyatupadukan komuniti perumahan dalam aspek pencegahan jenayah seperti program komuniti, riadah, kawalan keselamatan dan lain-lain.

1.6.4 Pihak Pemilik Perumahan Mampu Milik

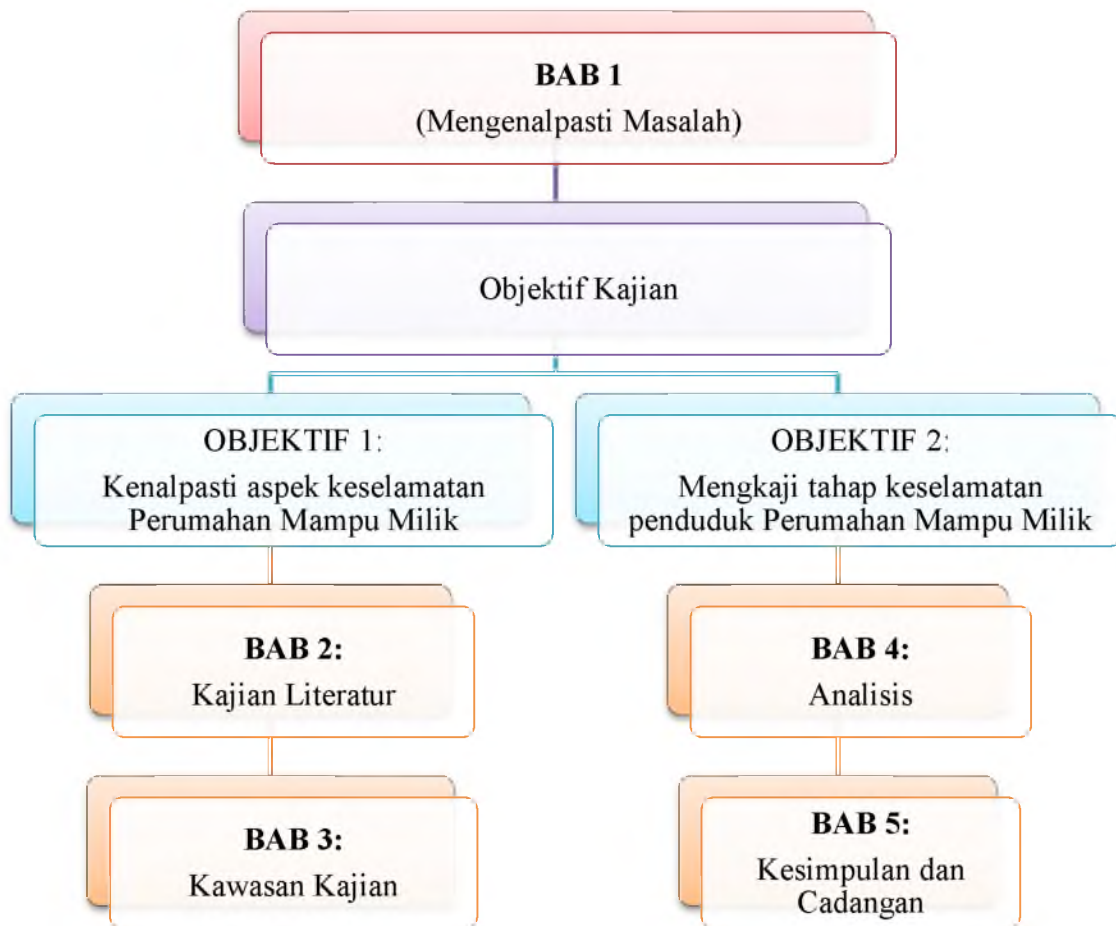
Selaku pembeli atau penyewa yang bakal mendiami rumah tersebut dalam tempoh jangka masa tertentu, kajian ini adalah penting agar bakal-bakal pembeli dan penyewa ini faham apakah kriteria perumahan mampan yang bebas daripada aktiviti jenayah sebagaimana yang digariskan dalam DRMM dan para pengkaji bebas. Aspek pemilikan RMM tidak hanya terletak kepada kuantiti dan bilangan rumah yang mampu dibina, namun bagaimana pemilik rumah dapat hidup sejahtera sekiranya segala aspek keselamatan penghuni diambil kira seperti pemasangan Kamera Litar Tertutup (CCTV) dan pembinaan Balai Polis berhampiran agar penduduk berasa lebih selamat daripada ancaman jenayah.

Malah selaku penduduk, mereka juga harus dibekalkan dengan maklumat yang lengkap tentang kaedah yang terbaik untuk mencegah jenayah daripada terus menghantui perumahan mereka dan menyebabkan kehidupan seharian mereka terjejas kerana dilema dan trauma.

1.7 Metodologi Kajian

Dalam sesebuah kajian atau penyelidikan yang dijalankan, ianya memerlukan kaedah atau metod dalam mendapatkan data atau dapatan kajian. Dengan data yang mencukupi, barulah sesebuah kajian itu dapat dijalankan dengan baik. Bagi penyelidik yang ingin memastikan setiap hasil mereka adalah tepat, maka beberapa perkara perlu diikuti agar tidak tersasar jauh dan teknik penyelidikan juga perlulah bersesuaian dengan keadaan semasa teknik secara kualitatif ataupun kuantitatif.

Kajian metedologi ini bermula daripada mengenalpasti masalah, pengutipan dan penganalisan data yang telah diperolehi. C.R Kothari (2004), menyatakan metedologi adalah cara atau kaedah yang sistematik untuk menyelesaikan masalah kajian yang dikaji. Berikut merupakan hubung kait di antara metedologi kajian yang dilakukan bagi mencapai objektif kajian yang telah ditetapkan oleh pengkaji.

Rajah 1.1 Hubung Kait Metodologi Dalam Kajian

1.7.1 Kaedah Kajian

Kaedah kajian disusun mengikut susunan yang bermula daripada pengenalan mengenai topik yang hendak dikaji sehingga kepada penutup dan kesimpulan yang dibuat hasil daripada kajian yang telah dijalankan. Proses ini dilakukan berdasarkan kepada carta alir kajian mengikut fasa-fasa yang telah ditetapkan agar maklumat yang berkaitan dapat dikumpulkan dengan sistematik.

- i. Peringkat 1: Pengenalan kepada kajian
- ii. Peringkat 2: Kajian Teoritikal dan Literatur
- iii. Peringkat 3: Proses Pengumpulan Data
- iv. Peringkat 4: Menganalisis Data
- v. Peringkat 5: Kesimpulan dan Cadangan

1.7.1.1 Peringkat I: Pengenalan Kepada Kajian

Dalam peringkat ini, pengkaji menerangkan secara ringkas mengenai latar belakang kajian yang merangkumi pernyataan masalah, matlamat kajian, objektif kajian, kepentingan kajian, dan metodologi kajian bagi membolehkan matlamat sebenar dapat dilihat dengan lebih jelas.

1.7.1.2 Peringkat II: Kajian Teoritikal dan Literatur

Pada peringkat kedua ini, pengkaji mengumpul seberapa banyak maklumat dan data yang boleh diperolehi dan mengupas mengenai kajian lepas yang dibuat oleh pengkaji terdahulu yang boleh menyokong kepada pernyataan masalah dalam kajian. Pada peringkat ini juga, ia memberikan sedikit penjelasan tentang masalah kajian dengan lebih mendalam dan terperinci dengan menggunakan maklumat yang ada bagi mencapai objektif pertama yang telah ditetapkan. Antara yang terkandung didalam peringkat ini adalah berkaitan dengan definisi, dasar, konsep dalam aspek keselamatan dengan berpandukan beberapa kajian lepas bagi menguatkan kajian ini.

1.7.1.3 Peringkat III: Proses Pengumpulan Data

Pengumpulan data menurut Norazman et al. (2010) adalah proses mengumpul data daripada pelbagai sumber yang berbeza. Pengumpulan data adalah peringkat penting dalam kajian kerana proses penelitian akan berlangsung dengan sempurna apabila data yang dikumpul mempunyai maklumat yang tepat. Data yang dikumpulkan juga perlu sesuai dengan kajian dan tujuan penelitian. Secara amnya, data yang dikumpulkan untuk menjalankan kajian penyelidikan ini terdiri daripada 2 jenis iaitu data primer dan data sekunder. Setiap data yang dikumpulkan mempunyai kegunaan masing-masing setelah ia dianalisis. Pada peringkat awal kajian, hanya data primer digunakan untuk mendapatkan maklumat melalui temu bual. Ini kerana, pada peringkat ini borang soal selidik belum diedarkan kepada responden.

Prosedur pengumpulan data dibuat setelah kebenaran diperolehi daripada Pihak Perbadanan Pengurusan, dan bahagian yang menguruskan urusan permohonan kajian

iaitu Pejabat Tanah dan Galian Negeri Selangor. Surat kebenaran diberikan kepada setiap Jabatan yang terlibat seperti PTG Selangor dan Pejabat Daerah/ Tanah Petaling. Laporan tentang kajian akan dibuat menggunakan data kuantitatif melalui borang soal selidik yang akan diedarkan. Carta aliran proses pengumpulan data boleh dilihat pada Rajah 1.2.

Rajah 1.2 Carta Aliran Prosedur Pengumpulan Data

(a) Data Primer

Data primer adalah data yang dikumpul untuk sesuatu kajian yang diperoleh daripada lokasi sebenar sesuatu kejadian atau peristiwa, oleh itu data primer merupakan data yang diperoleh daripada sumber asal, Sekaran (2003). Data primer adalah data yang hanya kita peroleh daripada sumber yang asli atau pertama. Data ini adalah bersifat mentah dan perlu dianalisis selepas dikumpulkan. Data primer ini juga didapati secara langsung daripada responden kajian sama ada melalui borang soal selidik atau temu bual.

I. Kaedah Pensampelan

Persampelan merupakan satu proses di mana sebilangan kecil daripada keseluruhan populasi dipilih untuk membolehkan kita membuat analisis

mengenai populasi tersebut (Abu Bakar, 1991). Kaedah persampelan akan menjadikan kos perbelanjaan yang lebih rendah disamping masa pengumpulan dan penganalisisa data dapat dilakukan dalam masa yang singkat. Di samping itu, penyelidik juga mendapatkan maklumat yang lebih spesifik aripada sebahagian kecil populasi yang ingin dikaji.

Tujuan utama persampelan adalah bagi menyediakan kaedah yang pratikal dalam melaksanakan pengumpulan data dan pemprosesaan kompinen kajian di samping mendapatkan sampel yang baik daripada populasi (Fellows & Liu, 1997). Secara amnya, kajian yang melibatkan keseluruhan populasi memerlukan masa yang lebih panjang serta melibatkan kos yang lebih tinggi. Oleh itu, persampelan secara rawak telah digunakan dalam kajian ini.

II. Penetapan Saiz Sampel

Populasi ialah kumpulan seluruh unit yang ciri-cirinya hendak diterangkan. (Sulaiman Ngah Razali, 1996). Menurut kajian Sugiyono (2003) pula menyatakan populasi adalah kawasan generalisasi yang terdiri daripada objek/ subjek yang mempunyai kuantiti dan karakteristik tertentu yang ditetapkan oleh pengkaji untuk dipelajari dan kemudiannya dijadikan sebagai keputusan kepada laporan. Dalam kajian ini, populasi kajian adalah terdiri daripada penduduk dan pemilik Perumahan Mampu Milik Subang Suria, Mukim Sungai Buloh, dalam Daerah Petaling di Negeri Selangor Darul Ehsan.

Pemilihan sampel adalah berdasarkan pemilik perumahan mampu milik Pangsapuri Subang Suria didalam Daerah Petaling di Negeri Selangor. Jumlah responden kajian ini ialah 1596 pemilik keseluruhannya meliputi kesemua pemilik perumahan kerana jumlah yang ramai dapat menggambarkan hasil kajian bagi seluruh organisasi. Menurut Tuckman (1978), Saiz sampel perlu dimaksimumkan supaya dapat meminimakan persampelan. Manakala, menurut Gay (1992), menyatakan bahawa saiz sampel yang dapat diterima bagi suatu kajian deskriptif ialah 10% hingga 20% bergantung kepada saiz populasi.

Jadual dibawah memberikan gambaran jelas mengenai bilangan pemilik perumahan mampu milik Subang Suria dari lapan blok berdasarkan bilangan populasi dan sampel. Berdasarkan jadual tersebut, sampel yang dikaji adalah seramai 310 pemilik. Pemilihan sampel adalah berdasarkan persampelan secara rawak.

Jadual 1.2 Jumlah Populasi dan Sampel pemilik perumahan mampu milik Subang Suria di dalam Mukim Petaling dalam daerah petaling di Negeri Selangor

BIL	BANGUNAN	POPULASI	SAMPEL
1	M1	210	310
2	M2	210	
3	M3	181	
4	M4	182	
5	M5	210	
6	M6	182	
7	M7	210	
8	M8	210	
JUMLAH		1596	310

Sumber: Olahan Pengkaji, 2019

Manakala Jadual 1.3 pula menunjukkan sampel kajian ini dibentuk berdasarkan Krejcie dan Morgan (1970).

Jadual 1.3 Populasi Dan Sampel Krejcie dan Morgan 1970)

Populasi (N)	Sampel (n)	Populasi (N)	Sampel (n)	Populasi (N)	Sampel (n)
10	10	220	140	1200	291
15	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	306
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	66	420	201	3500	346
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	234	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	100000	384

Nota: “N” adalah saiz populasi dan “S” adalah saiz sampel
 (Sumber: Krejcie, R. V., Morgan, D. W., “Determining Sample Size for Research Activities”, Educational and Psychological Measurement, 1970).

III. Borang Soal Selidik

Borang soal selidik merupakan kaedah yang sering digunakan dalam pengumpulan data. Pelbagai bentuk soalan boleh dinyatakan di dalam borang soal selidik. Menurut Azizi et al (2006), borang soal selidik direka menggunakan beberapa bentuk soalan, iaitu:

Soalan berbentuk terbuka, dimana pandangan serta pendapat responden menjadi asas utama dalam menjawab soalan. Tiada pilihan jawapan diberikan kepada responden.

Soalan berbentuk tertutup, dimana responden perlu menjawab soalan dengan memilih jawapan yang sedia ada. Antara jenis soalan yang berbentuk tertutup ini adalah soalan penilaian iaitu responden perlu memilih pilihan seperti satu (1) yang mewakili sangat tidak setuju hingga empat (4) yang mewakili sangat setuju.

Penyediaan borang soal selidik lazimnya adalah berasaskan rujukan kajian-kajian terdahulu. Sebelum pengumpulan data dilakukan, borang soal selidik akan melalui proses semakan dan pembetulan bagi memastikan setiap kenyataan dan isi kandungannya betul dan tidak mempunyai sebarang kesalahan.

Borang Kaji selidik ini terbahagi kepada 3 bahagian iaitu Bahagian A, Bahagian B dan Bahagian C. Bahagian A mewakili maklumat latar belakang responden. Manakala di Bahagian B pula adalah soalan-soalan yang dirangka untuk mencapai objektif kajian iaitu tahap keselamatan penduduk dalam kawasan perumahan rumah mampu milik dari aspek jenayah. Seterusnya pada Bahagian C adalah soalan-soalan berkaitan langkah atau cadangan dalam menambahbaik tahap keselamatan penduduk.

Di Bahagian A Borang Soal Selidik, responden dikehendaki untuk memilih salah satu pilihan jawapan yang diberi oleh pengkaji manakala dalam bahagian B memerlukan pendapat atau maklumbalas tahap persetujuan responden terhadap pernyataan berkaitan tahap keselamatan melalui Skala Likert. Ia amat bersesuaian kerana Likert (1932) telah memperkenalkan Skala Likert bertujuan untuk menentukan sikap, karakter dan personaliti responden dalam analisa data kuantitatif.

Penyelidikan ini menggunakan 4-point Likert Scale iaitu 1 = Sangat Tidak Setuju; 2 = Tidak Setuju; 3 = Setuju; dan 4 = Sangat Setuju bagi mempercepatkan masa, mengurangkan risiko ketidaktepatan data dan mengelakkan responden mengemukakan maklumbalas neutral. Ia juga merupakan bilangan optimum skala seperti yang dinyatakan oleh Lozano (2008) bahawa bilangan pilihan skala di antara empat hingga tujuh adalah jumlah optimum kerana bilangan pilihan skala kurang daripada empat akan mengurangkan kebolehpercayaan dan kesahihan data manakala bilangan pilihan skala melebihi tujuh tidak memberikan sebarang perbezaan Jadual 1.4;

Jadual 1.4 Jadual Skala Likert 4 Mata

Petunjuk	Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Setuju	Sangat Setuju
(Indikator)	1	2	3	4

(b) Data Sekunder

Manakala, data sekunder merupakan data yang sudah tersedia dan hanya memerlukan proses pencarian dan pengumpulan. Pengumpulan data melalui sumber sekunder ini adalah dengan membuat rujukan yang bertujuan untuk membantu dan mendapatkan gambaran yang jelas tentang subjek kajian, memperoleh penerangan mencari fakta dan penemuan hasil daripada kajian lepas. Data sekunder juga ialah sumber maklumat yang boleh didapati daripada bahan bercetak dan elektronik.

Oleh itu, data jenis ini adalah lebih cepat dan mudah dikumpulkan misalnya maklumat daripada internet, buku, tesis, majalah, jurnal dan sebagainya yang berkaitan dengan tajuk kajian. Penggunaan data sekunder adalah berguna untuk menyokong kajian, memantapkan kajian, dan memberikan manfaat kepada pemahaman yang lebih mendalam.

1.7.1.4 Peringkat IV: Menganalisis Data

Proses menganalisis maklumat yang diperoleh dari borang soal selidik dibuat dengan menggunakan kaedah kuantitatif atau disebut sebagai Analisis kuantitatif. Asas utama yang digunakan dalam analisis kuantitatif adalah dengan memproses dan memanipulasikan data mentah kepada maklumat yang bermakna (Render dan Stair, 1988).

Pengkaji menganalisis data- data yang dikumpulkan dengan teliti dan menggunakan “Statistical Package for Social Science (SPSS)” untuk mengukur tahap keselamatan penduduk di Perumahan Mampu Milik. Seterusnya, pengkaji menggunakan Teknik deskriptif untuk mengeluarkan hasil analisis dalam bentuk carta pai, jadual, dan graf serta huraian bagi memudahkan pembacaan hasil kajian.

Menerusi maklumat-maklumat yang telah diperoleh melalui borang soal selidik, analisis-analisis akan dijalankan mengikut kaedah-kaedah yang telah ditetapkan. Analisis ini dilakukan bertujuan untuk mencapai objektif-objektif di dalam kajian ini terutamanya objektif utama iaitu mengenalpasti aspek keselamatan penghuni Perumahan Mampu Milik Subang Suria. Oleh itu, setiap data dan maklumat akan dianalisis bagi mendapatkan penemuan dan hasil kajian yang akan menggambarkan aspek keselamatan di kawasan perumahan ini. Kaedah analisis yang akan digunakan adalah kaedah analisis kekerapan (frekuensi), kaedah diskriptif bersama Skala Likert (Skor Min) dan kaedah analisis Penjadualan Bersilang (*Cross-Tab*).

(a) *Kaedah Analisis Kekerapan (Frequency Analysis)*

Kaedah analisis kekerapan adalah merupakan salah satu analisis yang selalu digunapakai di dalam sesuatu kajian kerana ianya mudah untuk dijalankan serta mudah untuk difahami. Analisis ini dilakukan dengan melihat kekerapan pilihan jawapan yang dipilih oleh responden yang mana ia akan menggambarkan pilihan majoriti atau minoriti daripada keseluruhan sampel yang telah dipilih. Jawapan atau kekerapan yang diperoleh akan diterjemah dan dipaparkan dalam bentuk peratusan bagi memudahkan proses perbandingan

secara kuantitatif dijalankan. Keputusan analisis yang mencatatkan nilai peratusan yang tertinggi adalah menunjukkan pilihan jawapan tersebut merupakan keutamaan kepada majoriti responden.

(b) Kaedah Analisis Diskriptif bersama Skala Likert.

Kaedah analisis diskriptif bersama Skala Likert digunakan untuk mengenalpasti keutamaan aspek keselamatan penghuni Perumahan Mampu Milik Subang Suria. Analisis diskriptif terbahagi kepada dua jenis iaitu pengukuran kecenderungan berpusat dan juga pengukuran serakan. Bagi kajian ini, pengukuran kecenderungan berpusat akan digunapakai oleh pengkaji. Pengukuran kecenderungan berpusat kebiasaannya menunjukkan kedudukan nilai di bahagian tengah bagi satu set data yang telah dikumpul dan disusun secara berturutan samada dari kecil kepada besar ataupun sebaliknya. Tiga ukuran yang selalunya digunakan dalam kaedah ini adalah min, median, dan mod, manakala bagi kajian ini hanya bacaan min skor yang diambil kira. Min Skor yang diperolehi daripada analisis diskriptif akan digunakan untuk mendapatkan dan menentukan julat indeks. Julat indeks ini adalah sangat penting bagi tujuan pengelasan setiap elemen perumahan. Bagi mendapatkan julat indeks, pengiraan untuk mendapatkan perbezaan Min Skor perlu didapati terlebih dahulu dengan menggunakan formula seperti berikut:

$$\text{Purata Perbezaan Min Skor} = \frac{\text{Nilai Tertinggi Skala} - \text{Nilai Terendah Skala}}{\text{Bilangan Kategori Skala}}$$

Rajah 1.3 Pengiraan Perbezaan Skor Min

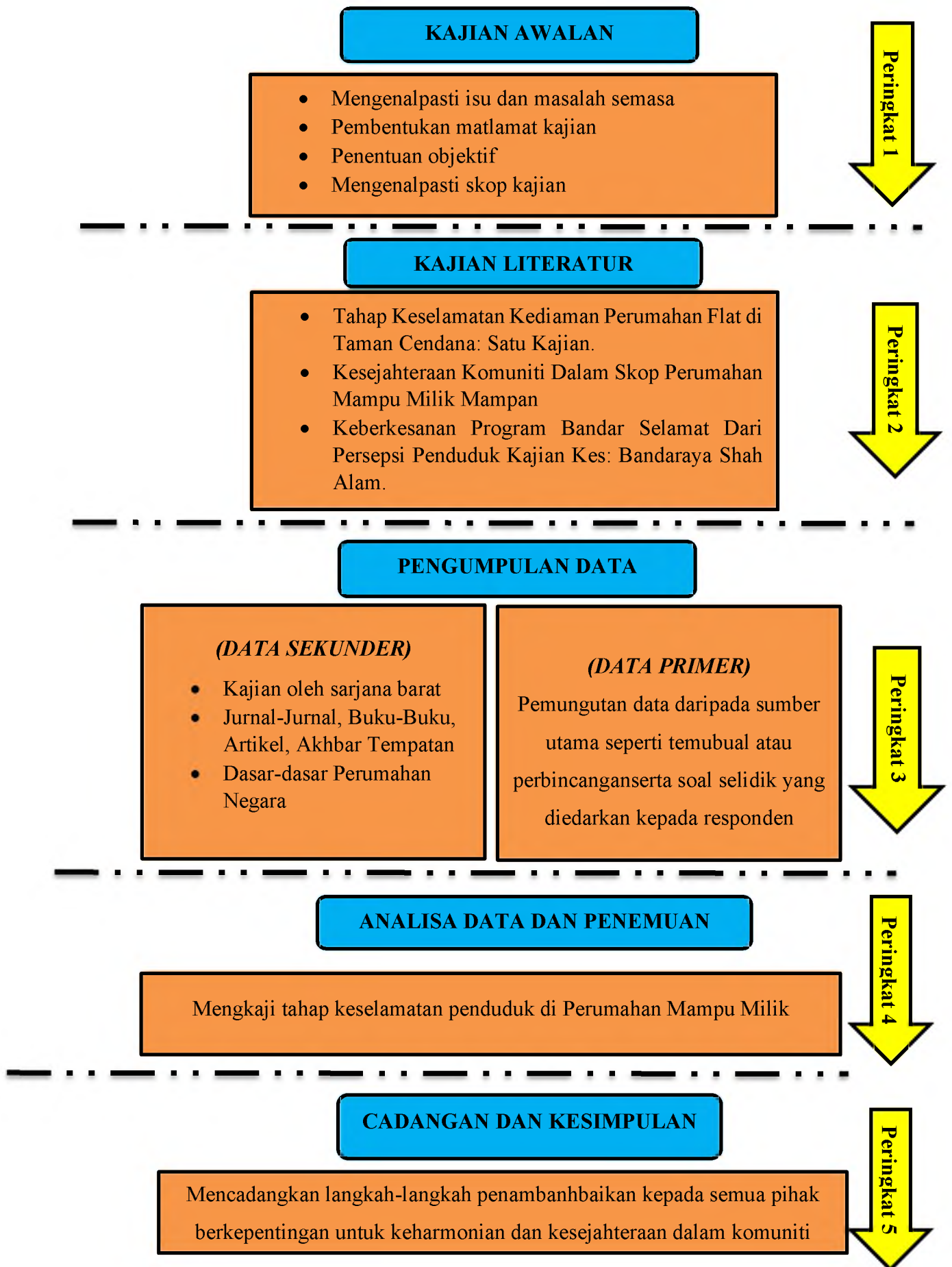
(c) Kaedah Analisis Penjadualan Silang (Cross-Tab Analysis)

Kaedah analisis Penjadualan Bersilang (*Cross-Tab*) adalah bertujuan untuk menunjukkan perhubungan atau perkaitan di antara dua pemboleh ubah. Kaedah ini akan membolehkan pengkaji mengenalpasti pemboleh ubah yang

boleh memberi kesan kepada pembolehubah yang lain. Di samping itu, hasil analisis daripada kaedah ini juga membolehkan pengkaji mengenalpasti dari segi permasalahan yang dihadapi dan boleh mencadangkan langkah penyelesaian yang lebih konstruktif terhadap permasalahan perumahan yang dihadapi.

1.7.1.5 Peringkat V: Kesimpulan dan Cadangan

Dalam peringkat akhir ini, pengkaji membuat rumusan hasil kajian secara keseluruhan berkaitan dengan kajian berdasarkan hasil Analisa yng diperolehi. Melalui peringkat ini juga, hasil daripada tahap keselamatan penduduk di Perumahan Mampu Milik dijadikan penanda aras untuk mengemukakan cadangan yang boleh diambil dalam ke arah mewujudkan kesejahteraan dalam komuniti di sesebuah Kawasan Perumahan Mampu Milik.

Rajah 1.4 Kerangka Operasi Kajian

1.8 Susunatur Bab

Secara keseluruhan kajian ini terhabagi kepada lima (5) bab dimana ia akan menerangkan setiap bab yang dibincangkan mempunyai perkaitan dan kesinambungan untuk menerangkan keseluruhan kajian. Tujuan pembahagian bab ini adalah untuk menyusun agar projek sarjana ini lebih teratur dan sistematik.

1.8.1 Bab 1: Pendahuluan

Secara umumnya, bab pendahuluan digunakan untuk menyampaikan pengenalan, latar belakang, dan isu yang dikaji serta pernyataan masalah. Kemudian, penetapan matlamat dan objektif kajian yang hendak dicapai selepas masalah-masalah atau isu yang timbul dikenalpasti. Skop kajian pula ditetapkan supaya perhatian dapat ditumpukan bagi mencapai objektif kajian yang telah ditetapkan pada peringkat awal. Di dalam bab ini juga, metodologi kajian ditentukan bagi menjalankan Analisa dan dapatan kajian kelak.

1.8.2 Bab 2: Aspek Keselamatan Perumahan Mampu Milik

Di dalam bab ini, kajian literatur digunakan sebagai penerangan secara teoritikal terhadap kajian yang dijalankan. Kajian literatur ini juga dikenali sebagai penulisan ilmiah kerana ia dihasilkan oleh pengkaji melalui pembacaan buku-buku, akta, jurnal dan bahan rujukan yang berkaitan. Oleh kerana penulisan kajian literatur ini terhadil daripada pembacaan, maka data ni dikenali sebagai data sekunder dan semua bahan rujukan penulisan akan disenaraikan dibahagia bibliografi.

Tujuan penulisan kajian literatur ini adalah untuk memahami secara khusus berkaitan dengan isu-isu keselamatan yang sering berlaku di perumahan mampu milik. Secara keseluruhannya bab dua ini dibahagiakan kepada beberapa subseksyen kecil yang akan menerangkan definasi rumah mampu milik, definasi kesejahteraan komuniti, aspek-aspek keselamatan yang berlaku di Perumahan Mampu Milik dan kesimpulan.

1.8.3 Bab 3: Lokasi Kajian

Bab ini menerangkan perincian Kawasan kajian yang digunakan untuk membantu pengkaji dalam menyempurnakan kajian ini. Kawasan kajian yang dipilih ialah di Daerah Petaling, Negeri Selangor.

1.8.4 Bab 4: Analisa Kajian dan Penemuan Kajian

Dalam Analisis kajian pula, pengkaji akan menganalisis data-data yang diperolehi daripada borang soal selidik di Kawasan kajian dengan menggunakan kaedah deskriptif untuk mengeluarkan hasil kajian dalam bentuk yang mudah difahami bagi mencapai objektif kedua kajian ini.

1.8.5 Bab 5: Cadangan dan Kesimpulan

Secara umumnya, ringkasan keseluruhan kajian ini dimuatkan dalam bahagian cadangan dan kesimpulan. Dalam bab ini, rumusan secara keseluruhan dibuat berkaitan kajian yang telah dijalankan. Dalam bab ini juga, masalah-masalah yang dihadapi semasa menjalankan kajian akan diterangkan. Sebagai penutup kepada penulisan ini, satu kesimpulan untuk keseluruhan kajian ini akan diberikan.

RUJUKAN

- Abdullah, A. A. L. (2011). *Pengurusan Keselamatan Menyeluruh di Tapak Bina* (Doctoral dissertation), Universiti Teknologi Malaysia, Skudai, Johor
- Abdul-Aziz, W. 2007. Low-cost housing policy in Malaysia: The challenge of delivery. PhD dissertation, University of Dundee.
- Abdul Ghani Salleh. 2008. Neighbourhood factors in private low-cost housing in Malaysia. *Habitat International* 32(4): 485–493. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2008.01.002>
- Acuto, M., Morissette, M., & Tsouros, A. (2017). City diplomacy: Towards more strategic networking? Learning with WHO healthy cities. *Global Policy*, 8(1), 14-22.
- Acolin et. Al (2017). Opportunity and Housing Access. University of Southern California
- Afon, A. 2006. The use of residents' satisfaction index in selective rehabilitation of urban core residential areas in developing countries. *International Review for Environmental Strategies* 6(1): 137–152.
- Ahmad Ezanee Hashim, Siti Aida Samikon, Nasyairi Mat Nasir and Normazwin Ismail. 2012. Assessing factors influencing performance of Malaysian low-cost public housing in sustainable environment. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 50(2012): 920–927. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.08.093>
- Ai Tee, G. & Ahmad Y. (2011), Public Low-Cost Housing In Malaysia .Case Studies On PPR Low- Cost Flats In Kuala Lumpur, 8 p.2-18

- Akter, M. (2018). Crime Prevention Strategies of Bangladesh: An Analysis. *American Journal of Trade and Policy*, 5(1), 35-42.
- Ali, A, Halim, A, Hayatie, N, Idris, M.S, Isa, K, Sulong, M.S, Warman, S, & Esa, A. (2015). *Tahap Keselamatan Kediaman Perumahan Flat di Taman Cendana: Satu Kajian*. Paper presented at the Prosiding Antarabangsa Kelestarian Insan Kali ke 2. The Royal Bintang & Spa, Seremban.
- Ali, A, Kamaruzzaman, S. N, Sulaiman, R, & Cheong Peng, Y. P. (2010). Factors Affecting Housing Maintenance Cost in Malaysia. *Journal of Facilities Management*, 8(4), 285-298.
- Ali Nufael & Hadi Azmi (2019), *Polis Tempatkan Anggotanya di Projek Perumahan Rakyat, Kurangkan Jenayah*. Diakses daripada <https://www.benarnews.org/malay/berita/my-poliskl-190930-09302019141955.html>
- Atchley, R.C. 2004. Social forces and aging: An introduction to social gerontology (10th ed.). Belmont, CA: Thomson Learning.
- Azizi Yahaya & Mohd Sofie Bahari (2010). *Tingkah laku berisiko*. Diakses from: <http://eprints.utm.my>.
- Badiora, Adewumi, & Adebara, Oyinloluwa B. (2019). Residential property and break-ins. *Property Management, ahead-of-print* (ahead-of-print). doi: <https://doi.org/10.1108/PM-02-2019-0009>
- Bakar, D. A. A, & Jusoh, H. (2017). Kesejahteraan Komuniti Dalam Skop Perumahan Mampu Milik Mampan. *Geografia-Malaysian Journal of Society and Space*, 13(2).

- Baqutayan, S.M.S. 2014. The affordable housing stress among middle-income group. *Journal of Humanities and Social Science* 19(7): 82–90. 2016. Is affordable housing an issue? A case study of housing stress among middle-income group in Malaysia. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences* 5(1): 26–50. <https://doi.org/10.17583/rimcis.2016.1871>
- Baqutayan, S.M.S., Ariffin, A.S. and Raji, F. 2015. Affordable housing policy: Issues and challenges among middle-income groups. *International Journal of Social Science and Humanity* 6(6): 443–436.
- Belinda, Yuen. (2004). Safety and dwelling in Singapore. *Cities* 21(1), 19-28.
- Bentley, R., Baker, E. & Mason, K. (2016) Association between housing affordability and mental health: A longitudinal analysis of a nationally representative household survey in Australia, *American Journal of Epidemiology*, 174(7), pp. 753-760.
- Berg, A.E., Hartig, T. and Staats, H. 2007. Preference for nature in urbanized societies: Stress, restoration and the pursuit of sustainability. *Journal of Social Issues* 63(1): 79–96.
- Bonnefoy, X. 2007. Inadequate housing and health: An overview. *International Journal of Environment and Pollution* 30(3/4): 411–429.
- Brown, T.N., Tanner-Smith, E., Lesane-Brown, C., & Ezell, M. (2007). *Child, parent and situational correlates of familiar ethnic/race socialization: Finding from the 1998-99 ECLS-K*. *Journal of Marriage and Family*. Diakses daripada <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1741-3737.2006.00340.x>
- Bullen, T., Taplin, S., Kertesz, M., Humphreys, C., & McArthur, M. (2015). Literature review on supervised contact between children in out-of-home care and their parents.

- Cantarero, R. and Potter, J. 2012. Stress and the contextual proximity of residential factors. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 36(2012): 137–146. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.016>
- Cheah Su Ling & Stefanie Joan Almeida (2016), *Pencerahan Terhadap Isu Rumah Mampu Milik di Malaysia*, diakses daripada http://www.bnm.gov.my/files/publication/ar/bm/2016/cp04_002_rencana.pdf
- Choy, E. A., Rostam, K, Sakawi, Z , & Nor, A. R. M. (2017). Pembangunan Dan Impak Terhadap Keselamatan Dan Kesejahteraan Penduduk Setempat: Analisis Jaringan Di Wilayah Pembangunan Iskandar Johor. *e-BANGI*, 6(1).
- Clancey, Garner. (2015). A local case study of the crime decline. *Safer Communities*, 14(2). doi: <https://doi.org/10.1108/SC-01-2015-0004>
- Conklin, J.E. (2007). *Criminology*. (9th ed.). Boston, M.A., Pearson Allyn & Bacon.
- Cozens, P. M., Saville, G., & Hillier, D. (2005). Crime prevention through environmental design (CPTED): a review and modern bibliography. *Property management*, 23(5), 328-356.
- Cozens, Paul, & Tarca, Marc. (2016). Exploring housing maintenance and vacancy in Western Australia. *Property Management*, 34(3). doi: <https://doi.org/10.1108/PM-06-2015-0027>
- Dany, L., Urdapilleta, I., & Monaco, G. L. (2015). Free associations and social representations: some reflections on rank-frequency and importance-frequency methods. *Quality & Quantity*, 49(2), 489-507.
- Disney, J. 2006. Over our heads: Housing costs and Australian families. *Australian Quarterly* 78(2): 4–11. <https://doi.org/10.2307/20638385>

- Djebarni, R. and Al-Abed, A. 2000. Satisfaction level with neighbourhoods in low-income public housing in Yemen. *Property Management* 18(4): 230–242. <https://doi.org/10.1108/02637470010348744>
- Dr Norma Mansor (2014) *NGO penuhi keperluan sosial rakyat*. Diakses daripada <https://www.bharian.com.my/node/15982>
- Dunn, J.R. 2002. Housing and inequalities in health: A study of socioeconomic dimensions of housing and self-reported health from a survey of Vancouver residents. *Journal of Epidemiology and Community Health* 56(9): 671–681. <https://doi.org/10.1136/jech.56.9.671>
- Dzul Ashrai Abu Bakar & Hamzah Jusoh (2017) *Kesejahteraan Komuniti Dalam Skop Perumahan Mampu Milik Mampan*, diakses daripada <http://journalarticle.ukm.my/11900/>
- Edwards, B. and Turrent, D. 2000. *Sustainable housing: Principles and practice*. London: E & FN Spon.
- Evans, G.W., Wells N.M., Chan H.Y. and Saltzman H. 2000. Housing quality and mental health. *Journal of Consulting and Clinical Psychology* 68(13): 526–530. <https://doi.org/10.1037//0022-006x.68.3.526>.
- Fang, Y. 2005. *Residential satisfaction conceptual framework revisited: A study on redevelopment neighbourhoods in inner city Beijing*. USA: University of Colorado at Denver.
- Gabriel. M., Jacobs, K., Arthurson, K., Burke, T. and Yates, J. 2005. Conceptualising and measuring the housing affordability problem. In *National Research Venture 3: Housing affordability for lower income* (Australians Research Paper No. 1). Melbourne: Australian Housing and Urban Research Institute.
- Ghani Salleh and Lee Lik Meng. 1997. *Low-cost housing in Malaysia*. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.

- Gómez, O. O., & Gasper, D. D. (2013). Human security: A thematic guidance note for regional and national human development report teams.
- Grimes, A., Kerr, S. and Aitken, A. 2003. *Housing and economic adjustment* (Motu Economic and Public Policy Research Trust, Motu Working Paper #03-09). Wellington: Motu Economic & Public Policy Research. <https://doi.org/10.29310/wp.2003.09>
- Hamidi, S, Ewing, R, & Renne, J (2016). How Affordable Is HUD Affordable Housing? *Housing Policy Debate*. 26, 3. doi: doi:10.1080/10511482.2015.1123753
- Harian Metro (2015). *PPR=Penagih Paling Ramai*. Diakses daripada <https://www.hmetro.com.my/mutakhir/2015/11/90063/pprpenagih-paling-ramai>.
- Hashim, A. E., Samikon, S. A., Nasir, N. M., & Ismail, N. (2012). Assessing factors influencing performance of Malaysian low-cost public housing in sustainable environment. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 50, 920-927.
- Hulse, K., Burke, T., Ralston, L. and Stone, W. 2010. *The benefits and risks of home ownership for low-moderate income households* (AHURI Final Report No: 154). Melbourne: Australian Housing and Urban Research Institute.
- Husna Sulaiman and Nurizan Yahaya. 1987. Housing provision and satisfaction of low-income households in Kuala Lumpur. *Habitat International* 11(4): 27–38. [https://doi.org/10.1016/0197-3975\(87\)90006-3](https://doi.org/10.1016/0197-3975(87)90006-3)
- Husin, H. N., Nawawi, A. H., Ismail, F., & Khalil, N. (2015). Correlation analysis of occupants' satisfaction and safety performance level in low cost housing. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 168, 238-248.
- Idrus, Shaharudin. (2019). Projek pembangunan, persekitaran perlu seimbang, *Berita Harian*. Retrieved from <https://www.bharian.com.my/node/186435>

- Iqbal, Asifa, & Wilhelmsson, Mats. (2018). Park proximity, crime and apartment prices. *International Journal of Housing Markets and Analysis*, 11(4). doi: <https://doi.org/10.1108/IJHMA-04-2017-0035>
- Ismail, R, Ahmad, N. A, Ibrahim, F, & Nen, S. (2017). Pengaruh Faktor Individu, Keluarga dan Persekitaran Sosial Terhadap Tingkah Laku Penyalahgunaan Bahan dalam Kalangan Remaja. *Akademika*, 87(1).
- Isnin, Z, Ramli, R. Hashim, A.E. (2012) : Are House Alterations Sustainable?, *Journal of Asian Behavioural Studies*, 2 (5), 3.
- ISIS (Institute of Strategic and International Studies, Malaysia). 2013. ISIS roundtable: Providing public and affordable housing for Malaysia. http://www.isis.org.my/files/IF_2013/IF3_2013.pdf (accessed 24 February 2016).
- . 2015. *Buletin Perangkaan Sosial Malaysia 2015: Perumahan*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. 2014. *Laporan penyiasatan pendapatan isi rumah dan kemudahan asas (HIES)*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Jabatan Perumahan Negara. 2016. Laporan Perangkaan Perumahan 2016, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan. <http://ehome.kpkt.gov.my/index.php/pages/view/36> (accessed 29 March 2019).
- Jamaluddin, Z. (2004). *Rumah Kos Rendah: Masalah dan Penyelesaian*: UUM Press.
- Junaidi Awang Besar, Mazlan Ali, Vivien W.C. Yew, Novel Lyndon & Mohd Nor Shahizan Ali (2018) *Impak Sosioekonomi dan Politik Program Perumahan Rakyat Lembah Subang, Selangor*, diakses daripada <http://ejournal.ukm.my/akademika>

- J. Rosie Tighe (2012). *How Race and Class Stereotyping Shapes Attitudes Toward Affordable Housing*. Diakses dari pada https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2158851
- Kajimo, S.K. and Evans, K. 2006. The role of banks in the provision of low-income housing finance in South Africa: Can they play a different role? *International Journal of Strategic Property Management* 10(1): 23–38. <https://doi.org/10.3846/1648715x.2006.9637542>
- Kamberi, E, Martinovic, B , & Verkuyten, M. (2015). Life Satisfaction and Happiness Among the Roma in Central and Southeastern Europe. *Social Indicators Research*, 124(1). doi: 10.1007/s11205-014-0783-7
- Karantonis, A. 2009. No pain, no gain: The issue of housing stress. *Australia and New Zealand Property Journal* 2(2): 88–97.
- Kellekci, O.L. and Berköz, L. 2006. Mass housing: User satisfaction in housing and its environment in Istanbul, Turkey. *European Journal of Housing Policy* 6(1): 77–99. <https://doi.org/10.1080/14616710600587654>
- Khazanah Research Institute. 2015. *Making housing affordable*. Kuala Lumpur: Khazanah Research Institute.
- Khalil, N., Husin, H. N., & Nawawi, A. H. (2012). An Analytical Literature: Strategic Improvement of Sustainable Building Performance Tool for Malaysia's Higher Institutions. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 36 (June 2011), 306–313. doi:10.1016/j.sbspro.2012.03.034
- KPKT (Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan). 2015. *Perangkaan KPKT 2015*. Putrajaya: Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan. http://www.kpkt.gov.my/resources/index/user_1/GALERI/PDF_PENERBITAN/PERANGKAAN%20TERPILIH/Buku_Perangkaan_KPKT_2015_updated.pdf (accessed 18 July 2016).

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (2019). *Dasar Perumahan Mampu Milik Negara (DRMM) [2018 – 2025]*. Diakses daripada http://www.kpkt.gov.my/resources/index/user_1/MENGENAI%20KPKT/DASAR/BUKU_DRMM_11052019.pdf

Laman Web www.mycensus.my; Jabatan Perangkaan Malaysia 2019

Lawson J. and Miligan V. 2008. *International trends in housing and policy respons* (AHURI Final Report No. 16). Melbourne: Australia Housing and Urban Research Institute.

Lee, E. and Park, N. 2010. Housing satisfaction and quality of life among temporary residents in the United States. *Housing and Society* 37(1): 43–67. <https://doi.org/10.1080/08882746.2010.11430580>

Leishman, C. and Rowley, S. 2012. Affordable housing. In *The SAGE handbook of housing studies*, eds. D.F. Clapham, W.A.V. Clarke and K. Gibb, 379–396. London: Sage. <https://doi.org/10.4135/9781446247570.n20>

Li, J. and Liu, Z. 2018. Housing stress and mental health of migrant populations in urban China. *Cities* 81(November): 172–179. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2018.04.006> Malaysia. 2015. *Rancangan Malaysia Kesebelas (2016–2020)*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Malaysia Berhad.

Li, C. H., & Tsai, M. C. (2014). Is The Easy Life Always The Happiest? Examining The Association of Convenience And Well-Being in Taiwan. *Social Indicators Research*, . doi: doi:10.1007/s11205-013-0392-x

Luqman Arif Abdul Karim dan Ahmad Suhael Adnan (2019). *Kerajaan rangka Dasar Perumahan Mampu Milik Negara untuk B40*. Diakses daripada <https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2019/01/525017/kerajaan-rangka-dasar-perumahan-mampu-milik-negara-untuk-b40>

- Maliene, V. and Malys, N. 2009. High quality housing: A key issue in delivering sustainable communities. *Building and Environment* 44(2): 426–430. <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2008.04.004>
- Mannes, Marc et al. (2005) "Unleashing the power of community to strengthen the well-being of children, youth, and families: an asset-building approach." *Child welfare* 84(2005) page 233-50.
- Maryam Nabihah Ramli (2017), *Pengurusan Keselamatan & Kesihatan Pekerjaan Industri*, Universiti Malaysia Sabah
- Massoomah Hedayati-Marzbali, Tilaki, Mohammad Javad Maghsoodi, & Abdullah, Aldrin. (2017). Assessing the effect of neighbourhood structure on residents' perceptions of safety in gated communities: a case study of Iran. *Safer Communities*, 16(1). doi: <https://doi.org/10.1108/SC-09-2016-0019>
- McIlhatton, David, McGreal, William, Paz, Paloma Taltavul de la, & Adair, Alastair. (2016). Impact of crime on spatial analysis of house prices: evidence from a UK city. *International Journal of Housing Markets and Analysis*, 9(4). doi: <https://doi.org/10.1108/IJHMA-10-2015-0065>
- Midgley, J. (1995). *Social Development: The Development Perspective in Social Welfare*. London: Sage Publication.
- Mohamad Shahrudin Samsurijan, Mohd Yusof Hussain, Azima Abd. Manaf, Rosniza Aznie CR, Novel L & Mohd Fuad MJ (2012), *Isu keselamatan dalam kesejahteraan komuniti 'kampung dalam bandar' di Bandaraya Alor Setar, Kedah Darul Aman*,
- Mohd Hamdan Adnan (2017) *Perspektif Dan Sumber Maklumat Isu Perumahan Dalam Kalangan Pengguna Sabah*, Diakses Daripada <http://jkob.cseap.edu.my/index.php/journal/full/edisi-khas-3-2.pdf>
- Mohd Nasir Selamat, Fauziah Ibrahim, Salina Nen, Norulhuda Sarnon, Nasrudin Subhi, Azianura Hani Shaari, Shahrul Nazmi Sannusi, Zaizul Ab Rahman

- (2018). *Keselamatan persekitaran perumahan dalam kalangan remaja di kawasan Program Perumahan Rakyat (PPR)*. *Malaysian Journal of Society and Space* 14 issue 4 (115-126) Diakses daripada <http://ejournal.ukm.my/gmiss/article/view/27154>.
- Mohit, M. A., & Elsawahli, H. M. H. (2017). Crime and Housing in Kuala Lumpur: Taman Melati terrace housing. *Asian Journal of Environment-Behaviour Studies*, 2(2), 53-63.
- McCray, J.W. and Day, S.S. 1977. Housing values, aspiration and satisfactions as indicators of housing needs. *Family and Consumer Sciences Research Journal* 5(4): 244–254. <https://doi.org/10.1177/1077727x7700500404>
- Miller, D. L. (1994). *Community oriented policing*. University of North Carolina
- Muhammad Afham Ramli (2019). *Polis gempur PPR, kekang masalah jenayah dan dadah*. Diakses daripada <https://www.sinarharian.com.my/article/19174/BERITA/Jenayah/Polis-gempur-PPR-kekang-masalah-jenayah-dan-dadah>
- Mulliner E & Maliene V (2011). Criteria for sustainable housing affordability. *8th International Conference Environmental Engineering*, 966–973. Diakses daripada https://pdfs.semanticscholar.org/de24/72b0b37bbc4b28017e8d7f41d2c23ff8c5f2.pdf?_ga=2.141693362.1471742945.1572154686-345708108.1572154686
- Mustaqim Yusof (2012), *Kepuasan Penduduk Program Perumahan Rakyat Terhadap Kualiti Perumahan Kajian Kes: Projek Perumahan Rakyat Sri Iskandar, Pasir Pelangi, Johor Bahru Dan Projek Perumahan Rakyat Desa Mutiara, Tebrau, Johor Bahru*. Diakses daripada <http://eprints.utm.my/id/eprint/34636/>.
- Mohit, M. A., & Elsawahli, H. M. H. (2017). Crime and Housing in Kuala Lumpur: Taman Melati terrace housing. *Asian Journal of Environment-Behaviour Studies*, 22(2), 53-63.

- Morgan, Anthony & Homel, Peter & McAtamney, Amanda. (2012). National Crime Prevention Framework.
- Nazim, A. M, Shama, F, & Hamjah, S. H. (2013). Ciri-Ciri Remaja Berisiko: Kajian Literatur. *Islamiyyat: International Journal of Islamic Studies*, 35(1).
- Niriella, M. A. D. S. J. S. (2018). Contribution to Peace and Security in the World: Sri Lankan Perspective. *Shifting Horizons of Public International Law: A South Asian Perspective*, 221-236.
- Rafidah Aga Mohd Jaladdin & Izyan Masli. (2017). *Resilience and emotional intelligence among students in two schools at Klang Valley area*. Universiti Malaya.
- Roncek, D. W. (1981). Dangerous places: Crime and residential environment. *Social Forces*, 60(1), 74-96.
- Samsurijan, M. S, Hussain, M. Y, Manaf, A. A, & CR, R. A. (2017). Isu keselamatan dalam kesejahteraan komuniti 'kampung dalam bandar' di Bandaraya Alor Setar, Kedah Darul Aman. *Geografia-Malaysian Journal of Society and Space*, 8(8).
- Selamat, M. N, Ibrahim, F, Nen, S, Sarnon, N, Subhi, N, Shaari, A. H, & Ab Rahman, Z (2018). Keselamatan persekitaran perumahan dalam kalangan remaja di kawasan Program Perumahan Rakyat (PPR). *Geografia-Malaysian Journal of Society and Space*, 14(4).
- Siti Khatijah Zamhari & Christopher Perumal (2016), *Cabaran dan strategi ke arah pembentukan komuniti lestari*, diakses daripada <http://journalarticle.ukm.my/11086/1/16207-45513-1-PB.pdf>
- Tahir, Z., & Malek, J. A. (2018). Kesesuaian Lokasi Pembangunan Perumahan Komuniti Berpagar Di Johor Bharu. *Geografia: Malaysian Journal of Society and Space*, 14(2).

- Tan, T. (2016). Residential satisfaction in gated communities. *Property Management*, 34(2), 84-99. doi: <https://doi.org/10.1108/PM-02-2015-0009>
- Tillyer, R. (2018). Assessing the impact of community-oriented policing on arrest. *Justice Quarterly*, 35(3), 526-555.
- Tarrence Tan, 2016. *Sampah dan jenayah jadi teman hidup penghuni PPR*. Diakses daripada <https://www.freemalysiatoday.com/category/bahasa/2016/08/17/sampah-dan-jenayah-jadi-teman-hidup-penghuni-ppr/>
- Teuku Afrizal & Abdul Rahman Embong (2013) *Komuniti Dan Pengurusan Persekitaran: Beberapa Pengalaman Malaysia, Bangladesh, Zambia Dan Vietnam*, diakses daripada [http://web.usm.my/km/31\(2\)2013/KM31_2_4_65-86.pdf](http://web.usm.my/km/31(2)2013/KM31_2_4_65-86.pdf)
- Veronica Onu & A. J. C. Onu (2012), Urban Residential Housing And Low-Income Earners: A Study Of Makurdi Metropolis, Benue State, Nigeria - diakses daripada https://pdfs.semanticscholar.org/4132/64a3403fc9aef45bc245bf2f145db632af09.pdf?_ga=2.58695146.1154212241.1578387625-1233058851.1578387625
- Vivian, B. T. (2007). *Pengaruh sikap dan motivasi terhadap komitmen ahli dalam pelbagai aktiviti rukun tetangga di kawasan RT Taman Sri Jelok, Kajang, Selangor* (Doctoral dissertation), Universiti Putra Malaysia, Serdang, Selangor.
- Wahab, Haris Abd (2010). *Kesejahteraan Sosial dan Pembangunan Komuniti: Pendekatan dan Indikator*. Paper presented at the Seminar Serantau Islam dan Kesejahteraan Sejangat, Gadong, Brunei Darussalam.
- Wan Sabri Bin Wan Ismail (2012), *Kesedaran Keselamatan Dalam Kalangan Pelajar Kolej Kemahiran Tinggi Mara Di Lembah Kelang*, diakses Daripada

http://eprints.uthm.edu.my/id/eprint/4258/1/WAN_SABRI_BIN_WAN_ISM_AIL.pdf

Yaukey, D. (1985). Demography: The study of human population.

Yahaya, M. H, Badaruddin, R. F. R, & Singh, P. S. J. (2017). Kesejahteraan Sosial dan Perumahan. *Sosiohumanika*, 10(2), 245-256.

Yusoff, Y. M, Tawil, N. M, Hamzah, N , Abdullah, N. A. G, Musa, A. R, & Bina, J. S. (2011). Tinjauan Kesan Fasiliti Kediaman Bertingkat Terhadap Amaun Dana Pengurusan. *Journal of Design & Built*, 4(32-40).

Zahari, M. Z. F, Ismail, R, & Riazi, S. R. M (2016). Crime Know-How In Urban And Rural Area In Malaysian Housing. *Research Journal of Fisheries and Hydrobiology*, 11(3), 16018.

Zainudin, A. Z , & Malek, J. A. (2010). Keberkesanan Program Bandar Selamat Dari Persepsi Penduduk Kajian Kes: Bandaraya Shah Alam. *Jurnal Teknologi*, 53(1), 13-34.

Zanariah Abdul Mutalib. 2019. Berita Harian Lebih 48,000 rumah RM300,000 ke bawah belum terjual. <https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2019/09/610165/lebih-48000-rumah-rm300000-ke-bawah-belum-terjual> .
23 September 2019 | 6:27pm